

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo (toliau – SVĮ) projektas ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, keliamus tikslus. Vienas iš Septynioliktosios Vyriausybės siekių yra *strateginė lyderystė ir kompetencija valstybės valdyme*. Todėl Septynioliktosios Vyriausybės programoje yra numatyta, kad siekiant efektyvaus ir mažiau kainuojančio viešojo valdymo ir toliau bus nuosekliai tobulinama strateginio planavimo, programinio biudžeto ir atskaitomybės sistema, iš valstybės ir savivaldybių įstaigų reikalaujama atlikti veiklos rezultatų stebėseną ir vertinimus.

Įgyvendinant šį siekį, Septynioliktosios Vyriausybės programos įgyvendinimo plane yra numatytas konkretus 3.1.5 darbas: „Strateginio planavimo ir biudžeto formavimo sistemos pertvarka, didinant orientaciją į rezultatus ir užtikrinant finansinį tvarumą“. Šio darbo įgyvendinimui yra numatyta sukurti naują strateginio planavimo dokumentų sistemos modelį, sudarantį sąlygas integruoti strateginio, regioninio ir teritorinio planavimo procesus.

SVĮ projektas yra įgyvendinant minėtą pertvarką parengtas teisės akto projektas, įtvirtinantis naują strateginio valdymo modelį. Pažymėtina, kad siekiant suderinti Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas su SVĮ projekto nuostatomis parengtas ir kartu teikiamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 8, 17, 18, 32, 35 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – BSI projektas), kurio pagrindinis tikslas – aiškiai ir visuomenei priimtinu būdu atskleisti, kokiose valstybės veiklos srityse veikia valstybės institucijos, finansuojamos iš valstybės biudžeto, ir kiek kiekvienai valstybės veiklos sričiai numatoma skirti valstybės biudžeto asignavimų atitinkamais biudžetiniais metais.

SVĮ projektu ir susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektais siekiama įgyvendinti Septynioliktosios Vyriausybės programoje prisiimtus išsipareigojimus – sukurti ir plėtoti į rezultatus orientuotą strateginio valdymo sistemą, siekiant užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir efektyvų valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

SVĮ projektą ir susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektus parengė Vyriausybės kanceliarija ir Finansų ministerija, kurios yra atsakingos už strateginio planavimo ir biudžeto sudarymo sistemos pertvarkos įgyvendinimą.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu strateginio planavimo sistemą reglamentuoja Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (toliau – Strateginio planavimo metodika).

Pažymėtina, kad Strateginio planavimo metodika netaikoma Seimui, todėl Vyriausybė neturi galių sukurti ir išlaikyti bendrą nacionalinę strateginio planavimo sistemą. Pavyzdžiui, ministerijos, rengdamos planavimo dokumentus, dažnai vadovaujasi Seimo patvirtintais teisės aktais, kurie neretai neatitinka Vyriausybės patvirtintos strateginio planavimo metodikos. Todėl šiandien nacionaliniame lygmenyje turime apie 290 galiojančių planavimo dokumentų, visi jie turi savo tikslus, uždavinius ir vertinimo kriterijus (bendras vertinimo kriterijų skaičius – apie 1 800). Dėl neaiškių tarpusavio sąsajų tarp skirtingų planavimo dokumentų ir per didelio vertinimo kriterijaus skaičiaus tampa neįmanoma šalies mastu atlikti bendrą strateginių tikslų pasiekimo stebėseną ir užtikrinti tinkamą jų įgyvendinimą skirtinguose lygmenyse.

Be to, Strateginio planavimo metodika netaikoma Regionų plėtros taryboms ir savivaldybėms, todėl ji neapima regioninio ir vietos savivaldos planavimo procesų, kuriuos reglamentuoja atskiri teisės aktai – Regioninės plėtros įstatymas ir Vietos savivaldos įstatymas. Būtent dėl to turime neefektyvius planavimo procesus (šie procesai vienas kitą dubliuoja, uždeda didelę administracinę naštą ir nesukuria laukiamos naudos). Tas pats pasakytina apie teritorinio planavimo procesus, kuriuos šiuo metu reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymas, todėl jie vykdomi greta kitų planavimo procesų, nors praktiškai jie turi būti susieti ir vienas kitą papildyti, o ne dubliuoti ar net kartais prieštarauti vienas kitam.

Neefektyvi planavimo sistema lemia strateginių tikslų ir lėšų panaudojimo stebėsenos neefektyvumą. Stebėsenos duomenys per mažai naudojami sprendimų priėmimo procese, o sąsajos tarp strateginio planavimo ir biudžeto sudarymo procesų yra gana formalios. Pavyzdžiui, priimant sprendimus dėl valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo retai kada atsižvelgiama į faktinius veiklos rezultatus, o planuojami pasiekti rezultatai naudojami tik papildomam lėšų poreikiui pagrįsti, nevertinant galimų alternatyvų, lėšų panaudojimo efektyvumo ir tinkamumo.

Šiuo metu tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas rengiamas instituciniu principu, valstybės biudžeto išlaidos paskirstomos asignavimų valdytojams, todėl tvirtinant valstybės biudžetą nėra nustatoma, kokioms valstybės veiklos sritims kokios asignavimų sumos skiriamos. Tai apsunkina šios informacijos palyginamumą tarp biudžetinių metų, neprisideda prie aiškesnio valstybės biudžeto lėšų panaudojimo atskleidimo visuomenei. Taip pat Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme biudžeto išlaidos šiuo metu nėra siejamos su valstybės siekiamais tikslais, vertinimo rodikliais. Informacija apie siekiamus tikslus, rodiklius pagal asignavimų valdytojus atskleidžiama papildomoje biudžeto projekto medžiagoje. Ši informacija yra detalesnė (2019 metais informacija pateikta pagal 91 asignavimų valdytojo siekiamus tikslus), bet visgi neapibendrina atitinkamais biudžetiniais metais planuojamų pasiekti pagrindinių valstybės strateginių tikslų.

Į BSI projekte siūlomas nustatyti valstybės veiklos sritis iš dalies panaši funkcinė klasifikacija, tačiau ji parengta statistikos tikslais (pagal ją atsiskaitoma Eurostatui) ir nėra pakankama informacijai apie valstybės biudžeto išlaidas pagal valstybės veiklos sritis atskleisti, nes funkcinė klasifikacijai išlaidos priskiriamos pagal asignavimų valdytojų vykdomą veiklą (-as), o ne pagal valstybės veiklos sritį, kurioje asignavimų valdytojas veikia. Naudojantis tik 10 pagrindinių valstybės funkcijų, detalai neatskleidžiama ir valstybės veiklos specifika.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įgyvendinant strateginio planavimo ir biudžeto sudarymo sistemos pertvarką ir taip siekiant spręsti sisteminės problemas, SVĮ projekte siūloma įtvirtinti naują planavimo dokumentų sistemos modelį, sudarantį sąlygas integruoti nacionalinio, teritorinio, regioninio ir vietos savivaldos planavimo procesus, išgryninti planavimo dokumentų tarpusavio sąsajas ir įtaką lėšų planavimui, taip pat nustatyti strateginio valdymo valdysenos (planavimo dokumentų rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už juos) nuostatas. Taip siekiama sumažinti planavimo dokumentų ir juose nustatomų strateginių tikslų ir vertinimo kriterijų (rodiklių) skaičių, sukurti efektyvesnę planavimo ir stebėsenos sistemą, taip pat sustiprinti strateginio valdymo ir valstybės biudžeto sudarymo sistemų sąsajas. Tikimasi, kad visa tai padės užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir efektyvų valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą, vadovaujantis įrodymais grįsto ir į rezultatus orientuoto valdymo principais.

Atsižvelgiant į tai, SVĮ projekte visų pirma siūloma įvesti strateginio valdymo sistemai svarbias sąvokas, apibrėžti poveikio, rezultato, veiklos efektyvumo, produkto rodiklių, strateginio tikslo, pažangos veiklos, pažangos uždavinio, pažangos priemonės, pažangos lėšų, tęstinės veiklos, tęstinės veiklos uždavinio, tęstinės veiklos priemonės ir lėšų ir kt. sąvokas.

Pažymėtina, kad SVĮ projekte pažangos veikla apibrėžiama kaip trumpalaikė veikla, skirta sukurti naujam produktui ar geresnėms sąlygoms tęstinei veiklai vykdyti, o pažangos lėšos –

finansiniai ištekliai, skirti Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių tikslų ir uždavinių įgyvendinimui finansuoti planavimo dokumentuose nustatytu laikotarpiu. *Pavyzdžiui, Strateginio valdymo sistemos sukūrimas gali būti pažangos priemonė, kurią sudaro kelios pažangos veiklos: Strateginio valdymo įstatymo parengimas, strateginio valdymo metodikos parengimas, Strateginio valdymo informacinės sistemos (toliau – SVIS) sukūrimas. Pastarajai veiklai reikalingos pažangos lėšos. Kai tik SVIS bus sukurta, pažangos veikla bus baigta. SVIS palaikymas, neesminiai atnaujinimai, aptarnavimas ir naudojimas ja bus tęstinė veikla, SVĮ projekte apibrėžiama kaip institucijos veikla, įgyvendinant nustatytas funkcijas, kuri tiesiogiai neįgyvendina strateginių tikslų, tačiau prisideda prie jų įgyvendinimo, ir tam skiriamos lėšos bus tęstinės lėšos, skirtos minėtai veiklai vykdyti.*

SVĮ projekte nustatyti **strateginio valdymo sistemos principai** (darnumo ir integralumo, veiksmingumo ir orientavimosi į rezultatus, įrodymais grįsto valdymo, efektyvumo ir finansinio tvarumo, bendradarbiavimo, atvirumo ir įtraukimo), kurie būtų bendrai taikomi **visiems strateginio valdymo sistemos dalyviams**.

Siekiant aiškiau apibrėžti **planavimo dokumentų tipus, jų tarpusavio sąsajas ir įtaką lėšų planavimui**, SVĮ projekte siūloma nustatyti strateginio, programavimo ir veiklos lygmens planavimo dokumentus.

Strateginio lygmens dokumentai skirti nustatyti ilgalaikėms valstybės vystymosi kryptims, 10 metų ar ilgesnio laikotarpio strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams bei poveikio rodikliams, be to, valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptims ir teritorijų naudojimo funkciniams prioritetams (žr. priedą Nr.1 Strateginio valdymo sistemos planavimo dokumentų schema)

Strateginiame lygmenyje siūloma rengti šiuos planavimo dokumentus:

1) **Valstybės pažangos strategija** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Strateginio planavimo metodika; priėmus SVĮ, liktų galioti Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 patvirtinta valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“. Šiame planavimo dokumente nustatomos valstybės vystymosi kryptys siekiamai socialinės, ekonominės ir aplinkos būklei užtikrinti);

2) **Nacionalinio saugumo strategija** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu; priėmus SVĮ, liktų galioti Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija. Šiame planavimo dokumente nustatomos valstybės vystymosi kryptys siekiamai saugumo būklei užtikrinti);

3) **Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija** (naujo planavimo dokumento tipas, kuriuo siekiama atskirti du skirtingus Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo etapus. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Seimas nustato valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijų naudojimo funkcinius prioritetus, o vadovaudamasi to paties įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punktu, Vyriausybė tvirtina valstybės teritorijos ar jos dalies bendruosius planus. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalis numato, kad valstybės teritorijos bendrasis planas privalo būti parengtas pagal Seimo nustatytas valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijų naudojimo funkcinius prioritetus. Atsižvelgiant į tai, SVĮ projekte siūloma nustatyti, kad Seimo nustatomos valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptys ir teritorijų naudojimo funkciniai prioritetai būtų tvirtintiname naujo tipo planavimo dokumente – Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijoje. Priėmus SVĮ, būtų rengiama ir Seimo nutarimu tvirtinama nauja Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija. Taip pat svarbu paminėti, kad kartu su SVĮ projektu teikiamas Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriame siūloma integruoti naują planavimo dokumento tipą – Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepciją);

4) **Nacionalinės darbotvarkės** (naujo planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktus ir (arba) kitus prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus, ir (arba) Nacionalinio saugumo strategijoje įtvirtintus valstybės nacionalinio

saugumo sistemos plėtos, užsienio, gynybos ir vidaus politikos prioritetus, ilgalaikius uždavinius. Šis dokumento tipas jungia kelias valstybės veiklos sritis ir nustato ilgesnės nei 10 metų trukmės strateginius tikslus, pažangos uždavinius ir poveikio rodiklius ir yra įgyvendinamas per Nacionalinį pažangos planą bei strateginius veiklos planus). Priėmus SVĮ numatoma siūlyti rengti Nacionalinę kovos su korupcija darbotvarkę, kuri pakeistų šiuo metu esamą ilgalaikę valstybinę saugumo stiprinimo programą – Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija 2015–2025 metų programą. Siūloma, kad Nacionalinės darbotvarkės tvirtintų Seimas);

5) **Nacionalinis pažangos planas** (toliau – NPP) (esamas planavimo dokumento tipas, kuris atitinka Strateginio planavimo metodikoje nustatytą planavimo dokumento tipą – Nacionalinę pažangos programą. Dokumento pavadinimas tikslinamas, siekiant suvienodinti Vyriausybės tvirtinamų dviejų strateginio lygmens planavimo dokumentų pavadinimuose vartojamas sąvokas (Nacionalinis pažangos planas ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas) – taip siekiama atskleisti, kad jie atitinka tą patį planavimo lygmenį. Tačiau pažymėtina, kad NPP taptų pagrindiniu dokumentu, kuriame būtų nustatyti visų sektorių 10 metų plėtos strateginiai tikslai ir pažangos uždaviniai. Tai yra ir Nacionalinės pažangos strategijos, ir Nacionalinio saugumo strategijos, ir nacionalinių darbotvarkių įgyvendinimas kas 10 metų būtų planuojamas Nacionaliniame pažangos plane. Priėmus SVĮ, būtų rengiamas ir Vyriausybės nutarimu tvirtinamas naujas 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas, nes šiuo metu galiojanti 2014–2020 m. nacionalinė pažangos programa galioja iki 2020 m. pabaigos);

6) **Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu. Priėmus SVĮ, bus rengiamas ir Vyriausybės nutarimu tvirtinamas naujas Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, nes šiuo metu galiojantis planas galioja iki 2020 m. pabaigos).

Programavimo lygmens dokumentai skirti nustatyti būdams, kaip bus įgyvendinami strateginio lygmens dokumentai. Programavimo lygmens dokumentai yra nacionaliniai (Vyriausybės programa, Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas, nacionalinės plėtos programos), regioniniai (regionų plėtos planai) ir savivaldybių (savivaldybių strateginiai plėtos planai ir savivaldybių bendrieji planai).

Programavimo lygmenyje siūloma rengti šiuos planavimo dokumentus:

1) **Nacionalinės plėtos programos** (naujas planavimo dokumento tipas, kuris būtų rengiamas siekiant įgyvendinti Nacionalinį pažangos planą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą. Nors Strateginio planavimo metodikoje yra nustatytos Vyriausybės tvirtinamos plėtos programos, tačiau SVĮ projekte siūloma nustatyti kitokį nacionalinių plėtos programų turinį, nei šiuo metu reglamentuoja Strateginio planavimo metodika. Strateginio planavimo metodikoje nustatyta, kad plėtos programose nustatomi atskirų sektorių plėtos tikslai ir uždaviniai. Tuo tarpu SVĮ projekte siūloma, kad plėtos programose būtų nustatomos valstybės mastu vykdomos pažangos priemonės, preliminarios joms įgyvendinti skirtos pažangos lėšos, skirtos NPP nustatytiems strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams įgyvendinti. Atkreiptinas dėmesys, kad viena nacionalinė plėtos programa gali būti rengiama ne daugiau kaip vienai valstybės veiklos sričiai, nustatyta remiantis Biudžeto sandaros įstatymu. Visos nacionalinės plėtos programos sudaro nacionalinių plėtos programų portfelį). Nacionalinės plėtos programos gali būti 3 tipų:

a) **plėtos programos** (naujas planavimo dokumento tipas, kuris būtų rengiamas 4–10 metų laikotarpiui. Siekiant įgyvendinti NPP nustatytus strateginius tikslus ir pažangos uždavinius, jose nustatomos valstybės mastu įgyvendinamos pažangos priemonės, jų įgyvendinimui reikalingos pažangos lėšos, rezultato rodikliai);

b) **ilgalaikės valstybinės saugumo stiprinimo programos** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu. SVĮ siūloma derinant su Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu keisti esamas ilgalaikės valstybinės saugumo stiprinimo programas pritaikant nacionalinių plėtos programų rengimui keliamus reikalavimus ir tokiu būdu išvengiant būtinybės rengti ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų įgyvendinimo dokumentus. Kadangi šios programos skirtos nacionaliniam saugumui užtikrinti, jas

tvirtintų Seimas. Planuojama, kad bus rengiamos dvi tokio tipo programos: Krašto apsaugos sistemos plėtros programa ir Viešojo saugumo plėtros programa);

c) **regionų plėtros programa** (naujas planavimo dokumento tipas, kurį siūloma rengti NPP nustatytiems pažangos uždaviniams, dėl kurių sprendimai priimami regionų lygiu, įgyvendinti. Dėl to regionų plėtros programa skiriasi savo turiniu nuo plėtros programų ir ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų ir joje nėra nustatomos konkrečios pažangos priemonės NPP nustatytiems pažangos uždaviniams įgyvendinti, o konkrečių regionų lygiu detalizuojami pažangos uždaviniai ir poveikio rodikliai, nurodomi keliami reikalavimai pažangos priemonėms, dėl kurių įgyvendinimo ir finansavimo regionų plėtros tarybos ir savivaldybės gali priimti savarankiškus sprendimus, ar jų vykdytojams, preliminarios reikalingos pažangos lėšos regionams);

2) **Vyriausybės programa** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Vyriausybės įstatymu. SVĮ projekte svarbu nustatyti Vyriausybės programą, nes joje yra nustatomos valstybės veiklos gairės, kurios gali turėti įtakos kitų planavimo dokumentų įgyvendinimui);

3) **Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Vyriausybės įstatymu. SVĮ projekte svarbu nustatyti Vyriausybės programos įgyvendinimo planą kaip dokumentą, kuriame detalizuojamas Vyriausybės programoje nustatytų valstybės veiklos gairių įgyvendinimas – nustatomos prioritetinės priemonės ir (arba) projektai, kurie gali turėti įtakos nacionalinių plėtros programų įgyvendinimui);

4) **Regionų plėtros planai** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas siekiant suplanuoti regiono plėtrai aktualias pažangos priemones ir (arba) projektus, nurodant preliminaras kiekvienai pažangos priemonei ir (arba) projektui įgyvendinti reikalingas pažangos lėšas, nustatyti rezultato rodiklius atsižvelgiant į regionų plėtros programoje keliamus reikalavimus pažangos priemonėms ar jų vykdytojams. Priėmus SVĮ, taip pat numatoma keisti Regioninės plėtros įstatymą, kuriame bus detalizuota šių planų tvirtinimo tvarka. Paminėtina, kad Regioninės plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas nėra teikiamas kartu su SVĮ projektu, nes prieštaravimų tarp SVĮ projekte siūlomo regioninių plėtros planų reglamentavimo ir dabar galiojančios Regioninės plėtros įstatymo versijos nėra);

5) **Savivaldybių strateginiai plėtros planai** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu. Jo nustatymas SVĮ projekte reikalingas, siekiant užtikrinti savivaldybių strateginių plėtros planų tarpusavio sąsajas su kitais SVĮ projekte siūlomais nustatyti strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentais);

6) **Savivaldybių bendrieji planai** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu. Jo nustatymas SVĮ projekte reikalingas siekiant užtikrinti savivaldybių bendrųjų planų tarpusavio sąsajas su kitais strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentais).

Veiklos lygmenyje siūloma rengti šiuos planavimo dokumentus:

1) **Strateginiai veiklos planai** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris atitinka Strateginio planavimo metodikoje nustatytą planavimo dokumento tipą. Šio dokumento paskirtis – suplanuojamos valstybės ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programos 3 metų laikotarpiui. Paminėtina, kad, priėmus SVĮ ir pakeitus Strateginio planavimo metodiką, strateginio veiklos plano forma keisis);

2) **Veiksmų planai** (esamas planavimo dokumento tipas, kuris iš dalies atitinka Strateginio planavimo metodikoje nustatytą planavimo dokumento tipą. SVĮ projekte siūloma nustatyti, kad veiksmų planai nebūtų privalomi ir gali būti rengiami remiantis atskirų strateginio valdymo dalyvių veiklą reglamentuojančiais įstatymais arba prireikus nustatyti veiksmus, skirtus detaliau suplanuoti strateginiuose veiklos planuose nustatytų priemonių, projektų ir (arba) kitų įsipareigojimų įgyvendinimą).

SVĮ projekte siūloma nustatyti **pažangos lėšų planavimą**, t. y. kaip bus planuojamos pažangos lėšos siūlomuose nustatyti planavimo dokumentuose. Tęstinių lėšų planavimą siūloma

vykdyti pagal Vyriausybės patvirtintas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles.

SVĮ projekte siūloma nustatyti, kad pažangos išlaidos gali būti planuojamos tik į nacionalines plėtros programas arba regionų plėtros planus įtraukiamoms pažangos priemonėms. Pažangos lėšų planavimas prasidėtų kuriant NPP, kuriame būtų nustatyta bendroji finansinė projekcija nominalia reikšme visam NPP laikotarpiui visiems strateginiams tikslams kartu įgyvendinti ir nustatytos finansinės projekcijos procentine išraiška kaip dalis bendrosios finansinės projekcijos, preliminarai planuojamos tam tikrai valstybės veiklos sričiai. Nustatoma, kada ir kaip finansinės projekcijos gali būti tikslinamos. Taip pat numatyta, kad nacionalines plėtros programas rengiančios institucijos, planuodamos nacionalinėms plėtros programoms įgyvendinti reikalingas pažangos išlaidas, negali viršyti finansinių projekcijų. Už tai bus atsakingas plėtros programų portfelio valdytojas, kurį skirs Vyriausybė ir kuris bus atsakingas už sklandų lėšų planavimo procesą ir NPP nustatytų strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimo priežiūrą.

SVĮ projekte taip pat siūloma nustatyti **strateginio valdymo sistemos valdyseną** (planavimo dokumentų rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už juos nuostatas). Pažymėtina, kad priėmus SVĮ Vyriausybė tvirtins Strateginio valdymo metodiką, kurioje bus detalizuoti strateginio valdymo (planavimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir kiti susiję) procesai bei jų atlikimo tvarka, detalizuotos konkrečių strateginio valdymo sistemos dalyvių teisės ir pareigos rengiant planavimo dokumentus (tokiu būdu siekiant užtikrinti visų strateginių tikslų ir pažangos uždavinių pasiekimu suinteresuotų strateginio valdymo dalyvių dalyvavimą), projektinio valdymo taisyklės. Siekiant užtikrinti visuomenės įtraukimą į strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentų rengimą ir taip sudaryti sąlygas pagerinti planavimo dokumentų kokybę bei atitikti visuomenės poreikiams, siūloma nustatyti, kad planavimo dokumentus rengiantys subjektai Vyriausybės nustatyta tvarka privalėtų konsultuotis su visuomene.

Numatoma, kad SVĮ projekte siūloma įtvirtinti naujus strateginio valdymo sistemos dalyvius – už nacionalines plėtros programas įgyvendinančių projektų administravimą atsakingas biudžetines įstaigas, nacionalines plėtros įstaigas ir konkrečias viešąsias įstaigas. Tikimasi, kad tai padės užtikrinti tinkamas kompetencijas ne tik rengiant ir įgyvendinant projektus, bet ir vykdant jų įgyvendinimo priežiūrą bei pažangos stebėseną – tai svarbu taikant projektinio valdymo principus planavimo dokumentų įgyvendinimo procese. SVĮ projekte numatyta, kad minėtos įstaigos organizuotų projektų atranką, konsultuotų ir informuotų projektų rengėjus apie projektų rengimo ir įgyvendinimo reikalavimus, administruotų atrinktų projektų vykdymą, atliktų pažangos stebėseną, organizuotų projekto vykdytojo atsiskaitymą už pasiektus rezultatus. Pažymėtina, kad įgyvendinant plėtros programas ir Regionų plėtros programą numatoma įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones pagal Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymą. Efektyviam jų įgyvendinimui užtikrinti toms pačioms veikloms įgyvendinti kai kuriais atvejais teikiamas finansavimas derinant skatinamąsias finansines priemones su kitomis finansavimo formomis – tokomis kaip subsidija ar grąžinamoji subsidija. Šių tiesiogiai su skatinamosiomis finansinėmis priemonėmis susijusių kitų finansavimo formų projektų administravimui būtina numatyti galimybę paskirti tas pačias nacionalines plėtros įstaigas, kurios administruoja atitinkamas skatinamąsias finansines priemones, nes jų įgyvendinimas turi būti tarpusavyje suderintas, reikalauja tų pačių kompetencijų ir projektų vykdytojams užtikrina vieno langelio principo įgyvendinimą.

Svarbu paminėti, kad Vyriausybė už pasiektą pažangą įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją ir Nacionalinį pažangos planą atsiskaitys Seimui kartą per metus, informaciją apie tai pateikdama kaip sudedamąją Vyriausybės veiklos ataskaitos dalį. Po ataskaitos svarstymo Seimas galėtų inicijuoti įvairių Vyriausybės tvirtinamų planavimo dokumentų peržiūrą ir (arba) keitimą. Tai reiškia, kad Seimas turės galimybę daryti įtaką strateginių tikslų ir uždavinių nustatymui ir stebėsenai, įvairių planavimo dokumentų rengimui ir įgyvendinimui, netgi tais atvejais, kai juos tvirtina ne pats Seimas, o Vyriausybė. Be to, pasiekta pažanga kartą per metus svarstoma Valstybės pažangos taryboje.

Teikiamame BSĮ projekte nustatoma, kad įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, ir joms numatyti asignavimai bus priskiriami valstybės veiklos sritims. Taip

pat nustatoma, kad kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme tvirtinami valstybės veiklos srityje siekiami pagrindiniai NPP nustatyti pažangos uždaviniai, jų vertinimo rodikliai ir atitinkamais biudžetiniais metais siektinos rodiklių reikšmės, kurių atitinkamoje valstybės veiklos srityje siekia ministerijos ir ministrų valdymo sričių įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai. Vyriausybė, rengdama kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, pasiūlytų tvirtinti valstybės veiklos srityse ministerijų ir ministrų valdymo sričių įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, siekiamus pažangos uždavinius, jų vertinimo rodiklius ir rodiklių siektinas reikšmes; atsižvelgiant į tai, nebus kuriami nauji tikslai bei rodikliai.

BSĮ projekte nustatoma, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojo vadovaujama įstaiga priskiriama tik vienai valstybės veiklos sričiai. Išimtis taikoma ministerijoms: viena ministerija gali būti priskiriama kelioms valstybės veiklos sritims pagal ministro valdymo sritis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekte asignavimų valdytojo biudžeto programų skaičius neribojamas, tačiau nustatoma, kad biudžeto programa negali būti dalijama kelioms valstybės veiklos sritims. Jei ministerija priskiriama kelioms valstybės veiklos sritims, ji šioms sritims turėtų rengti atskiras biudžeto programas.

BSĮ projekte nustatoma, kad valstybės veiklos sritys ir valstybės veiklos sritims priskiriamos įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, bus nustatomi Vyriausybės. Kiekviena įstaiga, kurios vadovas yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, valstybės veiklos sričiai būtų priskiriama atsižvelgiant į tai, prie kurios srities būtų priskiriama daugiausia šios įstaigos funkcijų ir jai numatytų asignavimų.

Preliminariai numatoma, kad Vyriausybės nustatomose valstybės veiklos srityse atspindės 16 pagrindinių valstybės veiklos sričių: valstybės valdymas ir viešasis administravimas; aplinka ir klimato kaita; energetika; viešieji finansai; verslo konkurencingumas; valstybės saugumas; viešoji tvarka; kultūra; socialinė apsauga ir užimtumas; transportas ir ryšiai; sveikata; švietimas, mokslas ir sportas; teisingumas; užsienio politika; žemės ir maisto ūkis, kaimo plėtra ir žuvininkystė; regioninė plėtra. Šios sritys bus susietos ir su šiuo metu atnaujinamos nacionalinės strateginio planavimo sistemos naujai rengiamais strateginio planavimo dokumentais (NPP, plėtros programomis), kurių įsigaliojimas numatomas nuo 2021 metų.

Pagal BSĮ projektą valstybės biudžetas būtų planuojamas ir vykdomas taikant tiek funkcinę, tiek valstybės veiklos sričių klasifikaciją. Valstybės biudžeto sudarymo procesą susiejus su valstybės veiklos sritimis, nebūtų dubliuojama šiuo metu galiojanti funkcinė klasifikacija, nes kiekvienas asignavimų valdytojas (išskyrus kelias ministerijas) ir visi jo asignavimai būtų priskiriami vienai atitinkamai valstybės veiklos sričiai, o šiuo metu galiojančios funkcinės klasifikacijos taikymo taisyklės nesikeistų.

Įstatymo projekte nustatoma, kad tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte nustatoma bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, skiriami asignavimai išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti. Siūloma, kad žvalgybos institucijoms asignavimai būtų skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio (šiuo metu asignavimai darbo užmokesčiui nėra išskiriami tik valstybinėms aukštosioms mokykloms), atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatas, kad žvalgybos institucijų kiekybinė ir personalinė sudėtis sudaro tarnybos paslaptį, todėl šia informacija nėra laisvai disponuojama.

BSĮ 32 straipsnio pakeitimas parengtas siekiant sudaryti sąlygas efektyviai įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones ir (arba) valdyti fondų fondus (toliau kartu – finansinės priemonės) ir užtikrinti, kad metams pasibaigus fondų fondo valdytojo ir (arba) finansinės priemonės, kai fondų fondas nesteigiamas, valdytojo disponuojamose sąskaitose esančios valstybės biudžeto lėšos nebūtų grąžinamos, siekiant užtikrinti finansinių priemonių įgyvendinimo tęstinumą, nepertraukiamumą ir įsipareigojimų finansų tarpininkams bei galutiniams naudos gavėjams (pvz., smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams) vykdymą. Įgyvendinant finansines priemones sudaromos palankesnės sąlygos investicijoms į tas sritis, kur finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas

ir (ar) neoptimalus. Tai itin aktualu rengiantis laikotarpiui po 2020 m., kai Lietuvai skiriamos Europos Sąjungos lėšos gali mažėti, o investuotos lėšos per finansines priemones grįš ir bus toliau naudojamos siekiant valstybės politikos tikslų.

Įstatymo projekte atlikti kiti redakciniai patikslinimai.

Įstatymo projekto nuostatos būtų taikomos sudarant 2021 metų valstybės biudžetą.

Priėmus SVĮ projektą ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektus laukiama nauda:

1. Bus įtvirtintas naujas planavimo dokumentų sistemos modelis, integruojantis nacionalinio, teritorinio, regioninio ir vietos savivaldos planavimo procesus.
2. Bus sukurtos aiškos planavimo dokumentų tarpusavio sąsajos ir įtaka lėšų planavimui, taip pat nustatyta strateginio valdymo valdysena.
3. Beveik dviem trečdaliais sumažės planavimo dokumentų nacionaliniu lygiu skaičius ir vertinimo kriterijų skaičius.
4. Bus sukurtos prielaidos aiškesnei, skaidresnei informacijai apie valstybės biudžetą – bus išskirtos valstybės veiklos sritys, kurioms bus priskirtos visos valstybės biudžeto išlaidos, biudžeto programos. Sričių nustatymas leis aiškiai struktūrizuoti biudžetą, bus aiškiau visuomenei atskleidžiama, kokiose srityse veikia valstybės institucijos, kiek kiekvienai sričiai skiriama ir panaudojama biudžeto lėšų.
5. Biudžeto projekto svarstymo metu ministerijoms ir ministrų valdymo sričių įstaigoms tvirtinant valstybės veiklos srityse siekiamus pagrindinius NPP nustatytus pažangos uždavinius, jų vertinimo rodiklius ir rodiklių faktines ir atitinkamais biudžetinėmis metais siektinas reikšmės, bus paskatintos diskusijos Vyriausybėje, Seime, visuomenėje dėl pagrindinių valstybės tikslų, kuriuos planuojama pasiekti naudojant valstybės biudžeto lėšas.
6. Biudžeto vykdymo ataskaitose informacija taip pat bus struktūrizuojama pagal valstybės veiklos sritis, taip ne tik atskleidžiant, kiek lėšų panaudojo asignavimų valdytojai, bet ir parodant, kokie pagrindiniai NPP nustatyti pažangos uždaviniai ir kokios vertinimo rodiklių reikšmės buvo pasiekti.
7. Valstybės veiklos sritys bus susietos su naujai rengiamais pagrindiniais valstybės strateginio planavimo dokumentais – NPP, plėtros programomis, kurie įsigalios nuo 2021 metų. Atitinkamai valstybės biudžeto asignavimų planavimas bus aiškiau susietas su nauja strateginio planavimo sistema.
8. Bus sudarytos sąlygos įgyvendinti finansines priemones valstybės biudžeto lėšomis, užtikrintas projektų, finansuojamų per finansines priemones, tęstinumas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jų rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus SVĮ laukiami teigiami SVĮ projekto rezultatai, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Poveikis atitinkamai sričiai

Priėmus SVĮ, strateginio valdymo sistema taptų nuoseklesnė, aiškesnė ir skaidresnė – ji apimtų visus svarbiausius strateginio valdymo sistemos dalyvius (įskaitant Seimą ir savivaldybes), susietų nacionalinio, teritorinio, regioninio ir vietos savivaldos planavimo procesus, jiems būtų taikomas bendras reglamentavimas. Priėmus SVĮ, būtų priimtas susitarimas tarp pagrindinių strateginio valdymo sistemos dalyvių dėl planavimo dokumentų tipų, jų struktūros (turinio) ir tarpusavio sąsajų. Todėl sumažėtų nacionaliniu lygiu planuojamų dokumentų (nuo ~290 iki ~100). Priėmus SVĮ planavimo dokumentai turėtų aiškias tarpusavio sąsajas, suderintus tikslus, uždavinius, aiškesnį finansavimo ir įgyvendinimo mechanizmą.

Efektyvesnė planavimo sistema taip pat lemtų didesnę stebėsenos sistemos efektyvumą. Sumažinus planavimo dokumentų skaičių, taip pat sumažėtų vertinimo kriterijų skaičius. Tai padėtų

sumažinti administracinę naštą, taip pat leistų šalies mastu atlikti bendrą strateginių tikslų pasiekimo stebėseną ir užtikrinti tinkamą jų įgyvendinimą skirtinguose lygmenyse.

Teigiamas SVĮ priėmimo pasekmes turėtų pajusti visi strateginio valdymo sistemos dalyviai. Numatomas ilgalaikis sprendimo poveikis, su sąlyga, kad bus sudarytos tinkamos prielaidos SVĮ įgyvendinti. Tuo tikslu labai svarbu atnaujinti Strateginio planavimo metodiką, patvirtintą Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827.

Atkreiptinas dėmesys, kad siekiant suvienodinti planavimo procesus valstybiniu ir savivaldybių lygmeniu, priėmus SVĮ, valstybės biudžeto asignavimų valdytojai ir savivaldybių administracijos strateginius veiklos planus rengs vadovaudamosi bendra tvarka, nustatyta Strateginio valdymo metodikoje.

Pažymėtina, kad asignavimų perskirstymas tarp valstybės veiklos sričių bus galimas tik tikslinant atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme pagal valstybės veiklos sritis paskirstytus asignavimus. Todėl ministerijos, priskiriamos kelioms valstybės veiklos sritims (pagal ministrų valdymo sritis), negalės perskirstyti asignavimų tarp savo biudžeto programų, priskirtų skirtingoms valstybės veiklos sritims, nepatikslingas atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo.

Poveikis valstybės finansams

Priėmus SVĮ, pasireikštų teigiamas poveikis Lietuvos Respublikos valdžios sektoriaus finansams, valstybės finansinių įsipareigojimų, fiskalinės rizikos valdymui ir pan.: efektyvesnė planavimo ir stebėsenos sistema padidintų sprendimų priėmimo procesų orientaciją į rezultatus, sustiprėtų sąsajos tarp valstybės, savivaldybių biudžetų planavimo ir strateginių tikslų pasiekimo.

Siekiant užtikrinti tinkamą SVĮ įgyvendinimą, valstybės biudžete reikės numatyti papildomų biudžetinių, nacionalinių plėtros ir SVĮ nurodytų viešųjų įstaigų išlaikymo išlaidų, siekiant, kad jos galėtų vykdyti SVĮ projekte numatytas projektų administravimo ir kitas susijusias funkcijas. Šiuo metu nėra galimybės tiksliai įvertinti lėšų poreikio, nes jis priklausys nuo jų naujų funkcijų ir jų apimties, o tai bus detalizuota tik Vyriausybės nutarimu tvirtinamoje Strateginio valdymo metodikoje.

Papildomų išlaidų taip pat pareikalaus Stebėsenos informacinės sistemos (SIS) modernizavimas. Šį poreikį numatyta finansuoti 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšomis. Preliminarus lėšų poreikis – 2 700 000 eurų, tačiau ši suma bus tikslinama, parengus investicinį projektą.

Poveikis administracinei naštai

Kaip jau minėta, SVĮ priėmimas sudarys sąlygas sumažinti planavimo dokumentų skaičių, dėl to taip pat sumažėtų vertinimo kriterijų skaičius ir administracinė našta juos stebint, analizuojant ir vertinant.

Priėmus SVĮ ir jo įgyvendinimą detalizuojančius teisės aktus, taip pat numatoma modernizuoti Stebėsenos informacinę sistemą (SIS), siekiant automatizuoti atnaujintus strateginio valdymo (planavimo, stebėsenos, analizės, atsiskaitymo ir kt.) procesus. Taip SVĮ priėmimas prisidės prie administracinės naštos mažinimo strateginio valdymo sistemos dalyviams.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

SVĮ projektas ir susijusių įstatymų pakeitimų projektai nesusiję su įtaka kriminogeninei situacijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsiliieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Nors SVĮ nebūtų tiesiogiai taikomas verslo subjektams, tačiau jo priėmimas netiesiogiai prisidėtų prie teigiamo poveikio verslo aplinkos gerinimui – didesnis strateginio valdymo sistemos apibrėžtumas, efektyvesnė stebėsenos sistema prisidėtų didinant verslo pasitikėjimą viešuoju valdymu ir sprendimų priėmimo procesais.

Priėmus siūlomą BSĮ projekto 32 straipsnio pakeitimą, numatoma teigiama įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Finansavimo šaltinių prieinamumą verslui Lietuvoje ženkliai padidino

finansinių priemonių, finansuojamų Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) grįžusiomis lėšomis, pasiūla ir galimybė derinti skirtingas, viena kitą papildančias priemones. Grįžusias finansinių priemonių lėšas galima panaudoti kelis kartus, iš jų gali būti finansuojamos naujos priemonės verslo ar viešajame sektoriuje, neskiriant papildomų nacionalinio biudžeto lėšų. Tokios finansinės priemonės kaip lengvatinės paskolos, garantijos, investicijos į įmonių kapitalą neiškreipia konkurencijos tarp įmonių ir suteikia galimybę didesniai viešojo sektoriaus ir verslo subjektų skaičiui gauti reikalingą finansavimą, sumažinti investicijų kainą, pritraukia daugiau privačių investicijų, skatina naujų darbo vietų kūrimą ir jų išlaikymą, taip pat prisideda prie bendrojo vidaus produkto augimo.

8. Įstatymų įtraukimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kartu su SVĮ projektu teikiami susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektai:

8.1. Seimo nutarimo projektas, kuriuo siūloma pripažinti netekusiais galios Seimo patvirtintas strategijas ar kitus ilgos trukmės planavimo dokumentus, kurių esmines nuostatas siūloma perkelti į šiuo metu rengiamą 2021–2030 m. nacionalinį pažangos planą. Pažymėtina, kad tiek minėtas Seimo nutarimas, tiek NPP įsigaliojė nuo 2021 m. – taip siekiama užtikrinti sklandų perėjimą prie naujos strateginio valdymo sistemos funkcionavimo.

Planavimo dokumentai, kuriuos nuo 2021 m. sausio 1 d. siūloma pripažinti netekusiais galios, jų esmines nuostatas perkeliant į 2021–2030 m. nacionalinį pažangos planą:

1. Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimas Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
2. Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimas Nr. XI-2375 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“;
3. Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
4. Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimas Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“;
5. Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gegužės 20 d. nutarimas Nr. IX-1569 „Dėl Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcijos patvirtinimo“;
6. Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. XI-1954 „Dėl Vaiko teisių apsaugos institucijų sistemos pertvarkos koncepcijos patvirtinimo“;
7. Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 20 d. nutarimas Nr. XIII-1484 „Dėl Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos patvirtinimo“;
8. Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
9. Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 3 d. nutarimas Nr. X-1070 „Dėl Psichikos sveikatos strategijos patvirtinimo“;
10. Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. XI-1430 „Dėl Lietuvos sveikatos sistemos 2011–2020 metų plėtros metmenų patvirtinimo“;
11. Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XII-745 „Dėl Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“;
12. Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. XIII-627 „Dėl Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gairių patvirtinimo“;
13. Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 24 d. nutarimas Nr. XI-1296 „Dėl 2011–2020 metų valstybinės sporto plėtros strategijos patvirtinimo“;

14. Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. rugšėjo 27 d. nutarimas Nr. XII-2654 „Dėl Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių patvirtinimo“.

8.2. Susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektai, kuriuose siūloma panaikinti nuostatas, įpareigojančias Seimą tvirtinti strategijas ar kitus ilgos trukmės planavimo dokumentus, nes minėtu Seimo nutarimu juos siūloma nuo 2021 m. sausio 1 d. pripažinti netekusiais galios, o jų esmines nuostatas – perkelti į šiuo metu rengiamą 2021–2030 m. nacionalinį pažangos planą. Susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektuose taip pat siūloma patikslinti ir kitas nuostatas, susijusias su planavimo dokumentų rengimu ir įgyvendinimu – taip siekiama užtikrinti jų suderinamumą su SVĮ projektu. Atitinkamai siūlomi keisti įstatymai ir jų pakeitimo įstatymų projektai:

1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 5, 6, 7, 13¹, 14, 15, 18 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 6, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 6, 46, 60, 61, 64, 65, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 54, 55, 56, 58 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 7, 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 36, 37, 38, 39, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 10, 18, 20 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymas.

8.3. Susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektai, kuriuose siūloma patikslinti nuostatas, įpareigojančias Vyriausybę tvirtinti planavimo dokumentus, kurie neatitinka SVĮ projekte siūlomo nustatyti reglamentavimo. Atitinkamai siūlomi keisti įstatymai ir jų pakeitimo įstatymų projektai:

1. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 10 straipsnio pakeitimo įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 4, 8, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 20 ir 22, penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir papildymo 19¹ straipsniu įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 3², 4, 30, 31, 34¹⁵, 34¹⁹, 34²⁰ straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1794 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 5, 6, 13, 22, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 4, 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 8, 17, 18, 32, 35 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ straipsniu įstatymo projektas
8. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 straipsnio pakeitimo įstatymas;
9. Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas;

10. Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 1^l straipsniu įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 4, 5, 6 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo ir 2 priedo pakeitimo įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 5 straipsnio pakeitimo įstatymas;
14. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 20 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas;
15. Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo Nr. I-930 4, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymas;
16. Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio pakeitimo įstatymas;
17. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas;
18. Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 8, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas;
19. Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 2, 4, 5, 16, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymas;
20. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 7, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas;
21. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 3, 6, 7, 8, 8^l, 9, 10 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymas;
22. Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. VIII-822 4, 6, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas;
23. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 7, 11, 13, 14, 16, 17, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas;
24. Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas;
25. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 10³ straipsnio pakeitimo įstatymas.

9. Ar projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai buvo ir pakartotinai bus įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektų nuostatos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus SVĮ, ne vėliau kaip iki 2021 m. sausio 1 d. Vyriausybė:

- 1) pateiks Seimui tvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepciją;
- 2) patvirtins 2021–2030 m. nacionalinį pažangos planą;
- 3) patvirtins 2021–2030 m. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą;
- 4) patvirtins nacionalines plėtros programas ir Regionų plėtros programą;

5) priims SVĮ ir BSĮ įgyvendinamuosius teisės aktus: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą „Dėl valstybės veiklos sričių ir joms priskirtų institucijų ir įstaigų“, Strateginio planavimo metodiką detalizuojančius finansų ministro įsakymus ir kitus įgyvendinančius teisės aktus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

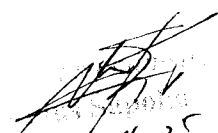
Siekiant užtikrinti tinkamą SVĮ įgyvendinimą, valstybės biudžete reikės numatyti papildomų biudžetinių, nacionalinių plėtros ir SVĮ nurodytų viešųjų įstaigų išlaikymo išlaidų, siekiant, kad šios įstaigos galėtų atlikti SVĮ projekte numatytas projektų administravimo ir kitas susijusias funkcijas. Šiuo metu nėra galimybės tiksliai įvertinti lėšų poreikio, nes jis priklausys nuo jų naujų funkcijų ir jų apimties, o tai bus detalizuota tik Vyriausybės nutarimu tvirtinamoje Strateginio valdymo metodikoje.

Papildomų išlaidų taip pat pareikalaus Stebėsenos informacinės sistemos (SIS) modernizavimas. Šį poreikį numatyta finansuoti 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšomis. Preliminarus lėšų poreikis – 2 700 000 eurų, tačiau ši suma bus tikslinama, parengus investicinį projektą (numatoma š. m. pabaigoje).

13. Projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, taip pat Europos žodyno „Eurovoc“ terminai, temos bei sritys
Neaktualu.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

2019-11-25